

پیاچوونه وهیهک به کتیبی (جه هاله تی ئیسلام و دنیای هاوچه خ)

له نووسینی نارام رهشید

تاهیر رهحیم*

نووسهر له بهشی (دهرباره ی ئاگایی و خوینه واری محهمه) باس له وه دهکات هه ندیگ له سه رکرده کانی ئیسلام خوینه وار بوونه له وانه: عومهر کورپی خهتاب، عوسمانی کورپی عهفان، عهلی کورپی نه بوتالیب... وه له ژنانیش هه فسه، ئائشه، ئوم که لسوم...

به دهلیلی میژووایی و مهنتیقی دهیسه لمینتی، که محهمه خوینه وار بووه و په یوه ندییه کی باشیشی له گه ل خه لکه خوینه وار هکان بووه به تایبه تی هه نه فییه کان، که زۆربه یان خوینه وار بوونه. واتا کهس و کاری محهمه وه هاوړیکانی خوینه وار بوونه وه خوینه واری زۆر گرنگ بووه بۆ بازرگانی له بهر نه وه ههچ مهنتیق نییه محهمه کاری بازرگانی کردییت له و ناوه دا به نه خوینه واری مابیته وه... هه نه فییه کان نوویژبان کردوو و روژوو یان گرتوو، خه لوه تیان کردوو بۆ نه وه ی ته نه مول بکه ن دوایی محهمه دیش هه مان پێبازی گرت و بۆ نه شکه وتی هه را پویشتوووه، هه نه فییه کان زۆربه یان خوینه وار بوونه و شاره زایییان له چیرۆکی کۆن بووه وه کوو ئاده م و هه وا، نوح، ئیبراهیم، ئیسماعیل، فیرعه ون و موسا، عیسا و مریم بووه.

وه ره قه می کورپی نه وه له، عه بدولا کورپی جه حش، عوسمان کورپی حویرس، زهید کورپی عه مر له ناوچه ی یه مامه له هه نه فه کان بوونه. موسه یله مه داوای کردوو که یهک خوا بپه رستن نه ویش ناوی (ره حمان) ه. شوپینه نه جه ی کولتووری عه ره ب پێش ئیسلام و ئایینه کانی تر له قورئان دیاره، به لام له هه مووی زیاتر هه نه فییه کان بوونه چونکه له پێش محهمه و له سه رده می محهمه دیش پو لیان هه بوو که داوای شکاندنی بته کانیان ده کرد داوایان ده کرد خه لک خواپه رستی و تاکخوابی بکه ن و خۆیان سه ر به ئایینی ئیبراهیم زانیوه گوشتی مرداره وه بوویان نه خواردوو که له قورئان په نگی داوه ته وه (انما حرم علیکم المیتة والدم ولحم الخنزیر...) سووره تی هه ج 12 له هه نه فییه کانه وه وه رگیراوه،

نووسهر له به شیکی تر دا وه لامی نه و پرسیاره ده دا ته وه، بۆچی محهمه خۆی به لایه نگری ئایینیکی کۆنتر نیشان نه دا و وه کوو نوح که کۆنتره له ئیبراهیم وه یان به نزیکتر وه کوو موسا و عیسا. چونکه عه ره ب خۆیان به لایه نگیری ئیبراهیم زانیوه و پرواشیان واپوو که ئیبراهیم که عبه ی دروست کردوو مه حه مه دیش بۆ سه رکه وتنی بزوتنه وه که ی ده یویست له و خاله وه ده ست پێ بکات که عه ره به کان پروایان پێ بووه بۆ نه وه ی به دوای که ون.

سووره تی "العمران" ئایه تی 67 (ئیبراهیم نه جوله که بووه نه دیان، به لکو هه نه فی بووه و موسلمان). هه روه ها پروانه سووره تی "حج" ئایه تی 78 (باوکتان ئیبراهیم ناوتانی ناوه موسلمان ...

به شیکی له عه ره ب مانگ و نه ستیره یان په رستوو به خوای خۆیان دا ناوه، نووسهر باس نه وه ده کات مانه وه ی وینه ی مانگ و نه ستیره به سه ر گوومه ته کانه وه ریزگرتن بووه بۆ بیروباوه ری عه ره ب له هه مان کاتدا نیشانه ی نه وه یه، عه ره ب پێش ئیسلام مانگ و نه ستیره یان په رستوووه.

عه ره به کان له پێش ئیسلام پروایان به خه لکانیکی نادیار هه بووه که بوونیان هه یه و خۆیان پێشان ناده ن نه ویش (جن) ه یان جنۆکه، ئیسلامش دوایی پروای پێ هیناوه و "أنعام" 100 نه سه لمینتی عه ره به کان پروایان پێ بووه. نووسهر ده یسه لمینتی محهمه ههچ شتیکی تازه ی نه هینا، ته نها دا بونه ریتی عه ربی کرد به یاسا.

محەمەد كاتىك دەسەلاتى گرتە دەست، ھەموو كەعبەكانى پوخاند و ھەموو بەردەكانى تىك شكاند تەنھا كەعبەى گەورە و بەردە پەشەكەى ھېشتەو، ئەمەش نىشانەى يەكبون بوو لە ناو عەرەب، چونكە ھەر خىللىك كەعبە و بتى خۆى ھەبوو، محەمەد ئامانجى تەوھىدكردنى خىلەكان بوو و بەردە پەشەكەش بوو پەمزىك بۆ يەكگرتنەوھى عەرەب. ئەو بەردە پەشە پېش ئىسلام ھەبوو و پېرۆز بوو. ئەم كىتەبە ئەمان گەيەنئە ئەو بېروايەى كە ئىسلام بزووتنەوھىكى سىياسى بوو بەلام سوودى لە ئايىن وەرگرتوو.

پېش ئىسلام حەج ھەبوو سوودىكى زۆرى لە پووى ئابووربىھە بوو، مەھمەدپېش گرنكى پې داوھ لە سوورەتى "حج" 27 (بە خەلكى رابگەيەنە كە بېن بۆ حج بە پىادە و سواری) نوالحجە يەككە لە و چوار مانگە كە شەپرى تىدا حەرام كراوھ وە بوونى مانگى نوالحجە دەلەلە بۆ ئەوھى پېش ئىسلام حەج ھەبوو ھەروھە سەفا و مەروا، تەواف، سوپانەوھ بە دەورى كەعبە عەرەبەكانى پېش ئىسلام پىادەيان كەردوو.

ئىسلام دەرئەپىدەرى كۆلتوورى عەرەبى پېش ئىسلامە(جاھىلى)! ھەموو ئەو كۆلتوور و خووھى پېش ئىسلام كە ھەبوو، مەھمەد كەردوويەتى بە ياسا وەكوو سوورەتى قورەيش 3(فلىعبدو رب هذا البيت) واتە عىبادەتى پەروەردەگارى ئەم مائە(كەعبە) بگەن وە مەھمەد خۆى جىگای بتەكانى گرتەوھ بۆ خەلك شەفاعەتى دەكرد لای خوا، مەراسىمەكانى حەج ھىچ گۆرانىكى بەسەردا نەھات پېش ئىسلام چۆن بوو بەو شىئەيە مایەوھ سوورەتى العمران 97 حەجى كەرد بە ئەرك بەسەر موسلمانەكان. خوورەوشتى ئىستای ئىسلام ھەمان خوورەوشتى عەرەبە پېش ئىسلام.

محەمەد لە سەرەتای بزووتنەوھەكەيدا كاتىك دەسەلاتى نەبوو زۆر دىموكرات و ئاشتىخواز بوو، پىزى لە ئايىنەكانى تر گرتوو، سوورەتى "نحل" ئايەتى 125 (وجادلهم بالتي هي أحسن) واتا لەگەل ئەوانەدا بە شىئەيەكى جوان وتوويژ بگە ھەروھە بېوانە سوورەتى "عنكبوت" ئايەتى 46 ھەروھە بېوانە سوورەتى "رعد" ئايەتى 40 و سوورەتى "يونس" ئايەتەكانى 108، 55، 109، سوورەتى "ق" ئايەتى 39، "مەارج" 5 "بقرە" 256 ...

كاتىكش ھىزى پەيدا كەرد، دەستى كەرد بە تووندوتىژى تەننەت بەرامبەر ئەوانەى خاوەن كىتەبش بوون، كە لە سەرەتادا رىزى بۆيان ھەبوو، وەكوو يەھودىيەكان و مەسىحىيەكان. بېوانە ئەم ئايەتەنە كە باس لە كوشتن، سەرپىن، دەست و قاچىرپىن وە پەنجەقەرتاندىن دەكەن (توبە 12، 123، 29، انفال 41، 65، 60، 39، نساء 74-76 بقرە 190-216، 193-244، مەھمەد 4. ئەگەر لەم دنيا ئەم كوشتن و بېرپەنە ھەبى ئىتر خوا جەھەنەمى بۆچى داناوھ! نووسەر باسى ئەوھ دەكات كە 124 ئايەت بە ئايەتى شمشىر ئىلغا كراونەتەوھ. مەھمەد راستەوخۆ سەرپەرشتى تىرۆرى ئەو كەسانەى دەكرد كە رەخنەيان لى دەگرت، وەكوو كوشتنى شاعىرئەبوو عەفەك. كوشتنى ژنە يەھودى عەسمانە كچى مەروان ...

ئەم كىتەبە باسىكى تەواوھ لەسەر ئىسلام نووسەر بۆ ھەر بەشىك توانىويەتى بە چروپىرى باسى بابەتەكان بگات. ئەوھى ئەم كىتەبە بخوینئەتەوھ بۆى دەردەكەوئەت بۆچى مەلاكان و ئىسلامە سىياسىيەكان ھاوارىيان لى ھەستاوھ، چونكە ئەوھەندە بەدەقەتەوھ نووسراوھ ناتوانن وەلامى بەدەنەوھ.

نووسەر زۆر زىرەكانە توانىويەتى ئەو ئايەتەنە شى كاتەوھ كە ھەلوئىستى سىياسى ئىسلام بەرامبەر چىنەكان دەردەخات كە بىرئىتە لە چەواشەكردنى ھەژاران و دەمكۆتەردنەيانە بەرامبەر دەولەمەندەكان. بە ھەژارەكان دەلى خوا بۆ ھەر كەسىك كە بىھوئەت رىزق دەدات ھەر خۆشى كەم يان زىادى دەكات سوورەتى سبأ، ئايەتى 36 يان لە سوورەتى "بقرە"، ئايەتى 247 خودا مۆلك و دەسەلات بە ھەر كەسىك بىھوئەت دەيدا. وە ئەگەر ھەژار لە بىرساندا وە يان لەبەر بىكارى دەست بۆ مالى دەولەمەند ببات، ئەوھ سزای دەست بېرپەنە/ مائەدە، ئايەتى 38.

نووسەر باسی ئەو دەکات، که محەمەد بە چاویکی یەکسان و دادپەرورانە تەماشای مرۆڤەکانی نەکردوو "نساء"، ئایەتی 3 (ئەگەر نەتان توانی دادپەرورەری لە نێوان ژنەکانتاندا بکەن کەنیزەک پەیدا بکەن. واتا، دادپەرورەری بۆ ژنی کۆیلە نەبوو، بڕوانە "بقرە"، ئایەتی 178، "نساء"، ئایەتی 25. ئەمە چ جۆرە خۆیەکی مرۆڤەکان وەکوو یەک تەماشای نەکات!!!

هەموو ئایینەکان پێزیان لە ژن نەگرتوو، بەلام هیچ ئایینیک بپێزی بە قەدەر ئایینی ئیسلام بە ژن نەکردوو.

تەنانەت موسڵمانەکان ژنی مێرداری ناموسڵمانیشیان که لە شەردا دەسکەوتوو، مارە بپوو لە خۆیان بڕوانە سوورەتی "نساء"، ئایەتی 24.

نووسەر لە باسی ئیسلام بە زانستەوه باسیکی پوختە نووسیوو، ئەو ئایەتەکانی دەکاتەوه که موسڵمانەکان شانازی دەکەن دەلین باس لە زانست دەکات، ئەو ئایەتەکانە لەناو عەربی پێش ئیسلام باو بوو و ئەو زانیارییانە لە ئایینەکانی تر و بیروباوەری نەتەوهکانی تر باو بوو. نووسەر ئارام پەشید بپروای وایە: "خالی بەهیزی ئایین لە خالی بپهیزی زانستەوهیە" واتا چەند زانست بەرەو پێشەوه بچیت، ئەوەندە ئایین بەرەو دوا دەپوات. ئایین و زانست پێچەوانە یەکتەرن.

ئەم کتیبە سەرچاوەیەکی زۆر گرنگە بۆ ئەو نووسەرانی که دیانەویت لەسەر ئیسلام بەتایبەتی قورئان بنووسنەوه. ئایەتەکان بەپێی باسەکان جیا کراونەتەوه، که ئاسانکارییەکی چاک دەکات لەو پووهوه. بڵاوبوونەوهی ئەم کتیبە بە شیوەیەکی فراوان لە کوردستان، دەبیتە هۆی کەمکردنەوهی تیرۆری ئیسلامی و رینگە لە بیروباوەری عەربی شۆڤینیزم دەگریت، که هەول دەدات هەستی نەتەواوەتی بەناوی ئیسلامەوه لەناوبەریت، هەرەها دەبیتە هۆی کەمکردنەوهی خورافات لەناو کۆمەلگای کوردەواریدا.